

Afrika közel van

Egy budakeszi lány afrikai küldetése

Az ez évi Magyar Filmszemlén versenyen kívül mutatták be Oláh Gábor „Afrika közel van – Lilla naplójából” című dokumentumfilmjét, mely két nap története. Az egyik naplószzerűen mutatja be Schumicky Lilla afrikai életét, a másik pedig itt Budakeszin, családja körében játszódik.

– Mióta megismerkedtem a történeteddel, mindig felteszem magamban a kérdést. Honnan ez a vonzódás, mi hajtja ezt a 25 éves lányt?

– Ezt a kérdést az aggódó családomban is már sokszor megfogalmazta. Nincs rá egyértelmű magyarázat. Mindenesetre gyerekkoromtól folyamatosan érdeklődtem a természeti népek, Afrika kultúrája iránt. Sokat olvastam ezekről a témákról.

Később teljesen átterelődött az érdeklődésem az ott élő emberek felé. 20 évesen jutottam ki turistaként először Afrikába. Közben itthon elvégeztem a filozófia és kultúr-antropológiai szakot, de a filozófiát is csak azért, hogy mellette legyen lehetőségem afrikánisztikát is tanulni Miskolcon.

22 évesen elkerültem egy volt háborús területre, Sierra Leonéba, ahol láttam a libériai menekült táborát. Akkor döntöttem el, hogy én ezt fogom csinálni. Itt találkoztam először gyerekkatonákkal, s ütészzerűen hatalmasodott el bennem, hogy én Afrikában leányanyakkal és gyerekkatonákkal foglalkozom a jövőben.

– Erről írtál egy könyvet is „A háború gyermekei” címmel...

– Igen, ezt hárman írtuk. Az észak-ugandai lányanyák történetét írtuk meg egy amerikai és ugandai társammal.

– Mi köt ennyire Ugandához?

– Uganda a végletek országa. Dél-Uganda egy turistaparadicsom, nemzeti parkokkal, gyönyörű, buja zöldnövényzettel. Kampala, a főváros, „Afrika Newyork-ja”, egy igazi pezsgő, multikulturális főváros. Ezzel szemben Észak-Uganda egy száraz, kietlen vidék. Egy európai ember számára elképesztő szegénységgel és teljes apátiával. Az elmúlt húsz évben a lázadók emberek tízezreit gyilkol-

ták le, falvak százait égették fel. 1,8 millió ember él a saját hazájában menekülttáborokban. Nincs infrastruktúra, nincsenek iskolák, kórházak. Az ENSZ havonta egyszer küld élelmiszersegélyt, ami általában egy hétre elég. A segélypénzek 80 százaléka eltűnik! Ez itt a legnagyobb biznissz! Úgy tűnik, a világot ez egyáltalán nem érdekli!

– Te mégis ide térsz vissza Gulu városába!

– Ha egy napig nem vagyok itt, már hiányzik. Várnak azok a lányok, akiket 6-8 évesen elraktak, s akikből előbb gyerekkatonákat neveltek, majd 12-13 évesen megerősözték őket, és gyerekeket szülnek. Ezeket a lányokat családjaik nem fogadják vissza, hisz katonaként gyilkosokká nevelték őket, s gyereket szültek. Ilyen nő nem kell feleségnek. Otthon, csa-

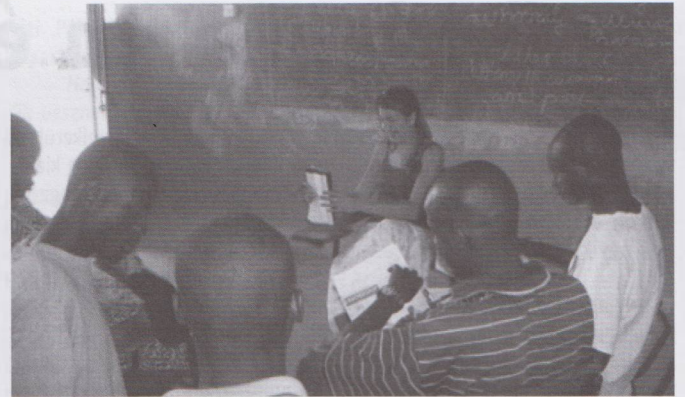
lád, föld, támogatás nélkül teljesen kilátástalan a jövőjük.

– Hány lány van a te kis reintegrációs centrumodban?

– 30 lány és az ő gyermekeik. Mi itt támogatást adunk, szakmát, pénzt adunk ezeknek a lányoknak, s ha egy idő után elkerülnek tőlünk, fenn tudják tartani magukat. De ami a legfontosabb, hogy az ő gyermekeiknek iskolai oktatást biztosítunk. Így ők kikerülhetnek ebből a nyomorból, s talán nekik jobb életük lesz.

– Te itt miből tartod fenn magad?

– A centrumban természetesen ingyen dolgozom. Ehhez a munkához nagy segítséget kaptunk az Afrikai Magyar Egyesülettől ill. ma már mi is alakítottunk az

amerikai társnőmmel egy segélyszervezetet, ehhez folyamatosan keressük a támogatókat. Ezzel sikerült azt elérnünk, hogy legalább a mi segélypénzeink ne tűnjenek el.

A magam ellátásához pedig két munkám is van. Egyrészt tanítok a gului egyetemen, másrészt

fehér nővel tölti az éjszakát, az meggyógyul.

Mindig van nálam gázspray, kés és vigyáz rám Leccsó, a keverék kiskutyám, aki egy igazi „multikulturális” állat. Magyart, angolt és természetesen a helyi lakosok acholi nyelvét is érti.

– Vannak barátaid? Hogyan lehet így tartós kapcsolatot létesíteni?

– Nehéz olyan társat találni, aki tolerálja, akit netán érdekel is, amit én csinállok.

– És ha azt mondja, hogy Lilla, én is veled mennék!

– Az sem lenne jó, mert akkor érte is felelősséggel tartoznék. De azért nem vagyok teljesen egyedül. Gulu városa elég biztonságos, és a helyi segélyszervezetek fehér és fekete orvosaival, aktivistáival gyakran összejövünk egy-egy vacsorára.

– Ha tíz év múlva ismét összejövünk, mit fogsz nekem mondani?

– Először is szeretném megszerezni a doktori címet. Egy olyan gyermekkatona reintegráló programot szeretnék kidolgozni, melyet nem csak Afrikában, de akár Sri-Lankán, vagy Kolumbiában is tudnának alkalmazni és remélem azt is, hogy a mi általunk alapított segélyszervezet egyre több országban lesz jelen. Szeretném azt is elérni, hogy a helyi lakosság nagy számban bekapcsolódjon a munkánkba. Hosszú távon nekik kell majd átadni ezt a nagy feladatot.

Lilla az interjú megjelenése idején már Kelet Ugandában van. Egy három tagú orvos csoportot vitt magával az egyik segélytáborba. Ezt követően minden valószínűség szerint visszamegy a saját reintegrációs táborába.

Horváth Jenő